

EIGENAARSLASTEN VOOR DE VOORNAAMSTE BEDRIJFSTYPEN IN DE LANDBOUW

(Prijspeil 1956)

Rapport no. 254

Afdeling Bedrijfseconomisch Onderzoek in de Landbouw

95534

INHOUD

	Pag.
WOORD VOORAF	4
1. ALGEMEEN	5
2. EIGENAARSLASTEN (zonder woonhuis)	6
a. betaalde eigenaarslasten	7
b. berekende eigenaarslasten	9
3. SAMENVATTING	14
Bijlage I. Grafisch overzicht van onderhoudskosten en assurantiën gebouwen en van grond- en polderlasten (Weidestreken, Zandgronden, Noordelijke zeeklei en Veenkoloniën).	15
Bijlage II. Berekening der gemiddelde pacht per ha kadastrale maat gebaseerd op de pacht per ha gemeten maat volgens de L.E.I.-rapporten (voorcalculatie 1955/56).	21

INHOUD DER TABELLEN

	Pag.
Tabel no. 1 Betaalde eigenaarslasten per ha kadastrale maat (gem. uitkomsten der L.E.I.-bedrijven - jaren 1952/53 t/m 1954/55).	8
" no. 2 Bouwkosten boerderijen	10
" no. 3 Afschrijving + rente per ha voor bedrijfsgebouwen	11
" no. 4 Afschrijving + rente per ha kadastrale maat bij verschillende rentepercentages (op basis specifieke vervangingswaarde)	11
" no. 5 Invloed 10% hogere/lagere bouwkosten op de kosten per ha kadastrale maat	12
" no. 6 Afschrijving + rente per ha kadastrale maat bij verschillende rentepercentages (op basis algemene vervangingswaarde)	14
" no. 7 Eigenaarslasten (zonder grondrente) en pacht per ha kadastrale maat	15

WOORD VOORAF

Aan de kostprijsberekeningen liggen gegevens van pachtbedrijven, zowel van eigenaarsbedrijven ten grondslag. Als kosten van de grond en de gebouwen wordt evenwel niet alleen voor de pachtbedrijven, maar ook voor de eigenaarsbedrijven uitgegaan van de pacht of wel de geschatte pacht.

De laatste tijd is sterk de aandacht gevallen op het vraagstuk of de pacht wel voldoende hoog is om de kosten van instandhouding van de grond en de instandhouding en vervanging van de gebouwen te dekken. Om meer klaarheid hieromtrent te brengen is dit onderzoek naar de hoogten van de eigenaarslasten ingesteld.

Dit onderzoek is beperkt van aard en slechts als eerste oriëntatie bedoeld. De in de L.E.I.-boekhoudingen en elders voorhanden gegevens zijn gebruikt voor de opstelling van een overzicht. Het aantal bedrijven (uiteraard alleen eigenaarsbedrijven) is in verschillende gebieden te gering, zodat niet voor elk gebied afzonderlijk een berekening kon worden opgesteld. Bij een eventueel breder onderzoek zullen dan ook andere bronnen moeten worden aangeboord.

Zoals iedereen weet - en ten overvloede uit de cijfers blijkt - zijn de kosten van de bouw van boerderijen zeer hoog. Bij de berekeningen hebben wij de traditionele bouw als grondslag genomen, hoewel ook hierover aan ons slechts weinig gegevens bekend zijn. In hoeverre deze traditionele bouw nog economisch verantwoord is onder de huidige prijsverhoudingen en welke mogelijkheden er bestaan voor een meer rationele bouw vermogen wij niet te beoordelen.

Dit rapport is opgesteld op de afdeling Bedrijfseconomisch Onderzoek in de Landbouw door J. Hoornweg, onder leiding van het hoofd der afdeling, ir. H. Dijkstra.

DE DIRECTEUR,

J. Hoornweg
(Dr. J. Horring)

's-Gravenhage, augustus 1956

1. ALGEMEEN

De opstelling van dit rapport geschiedde op verzoek van het Ministerie van Landbouw en het Landbouwschap, ten einde georiënteerd te zijn over de hoogte der huidige eigenaarslasten voor de voornaamste bedrijfstypen in de landbouw.

Bij de berekening van de eigenaarslasten is gebruik gemaakt van gegevens, ontleend aan de in administratie zijnde "eigenaarsbedrijven" in de jaren 1952/53 t/m 1954/55 (drie jaren) en inlichtingen van de Centrale Directie van de Wederopbouw en Volkshuisvesting.

Onder "eigenaarsbedrijven" worden landbouwbedrijven verstaan, welke door de eigenaar als boer worden geëxploiteerd. Dit heeft een zeer bijzondere betekenis voor de kostenberekening.

Voor de opstelling van produktiekosten der verschillende landbouwprodukten (melk, granen e.a.) ten behoeve van de voorcalculaties wordt namelijk uitgegaan van de z.g. pachtbasis.

Overeenkomstig de afspraak tussen het Ministerie van Landbouw en het Landbouwschap worden in de voorcalculaties de gemiddeld te betalen pachten ingecalculeerd. Dit betekent, dat de in administratie zijnde "eigenaarsbedrijven", welke eveneens voor deze voorcalculaties zijn gebruikt, worden gezien als pachtbedrijven. De eigenaarslasten op deze bedrijven vallen buiten de normale administratie van het L.E.I., terwijl onder de kosten een geschat pachtbedrag wordt opgenomen, hetwelk is gebaseerd op de geldende normen der grondkamers.

Hoewel dus de eigenaarslasten buiten het resultatenoverzicht van de desbetreffende eigenaarsbedrijven zijn gehouden, zijn deze lasten echter wel afzonderlijk geboekt. Dit feit maakt het mogelijk om toch op korte termijn hierover enig cijfermateriaal te verstrekken.

Zoals is opgemerkt, zijn de voorcalculaties der produkten gebaseerd op de uitkomsten van pachters- en eigenaarsbedrijven. Bij de bedrijfskeuze in de verschillende gebieden worden zowel pacht- als eigenaarsbedrijven in administratie genomen. Voor het berekenen van de eigenaarslasten kunnen natuurlijk alleen de eigenaarsbedrijven dienen. Hierdoor wordt de documentatiebasis uiteraard zeer versmald. Er zijn zelfs gebieden, waar de pachtbedrijven sterk in de meerderheid zijn (b.v. de Friese weidegebieden), zodat in deze gebieden slechts van enkele eigenaarsbedrijven gegevens ter beschikking stonden. Dit heeft ten gevolge, dat in het onderhavige geval het berekenen van gemiddelde eigenaarslasten per afzonderlijk gebied, overeenkomstig de in de kostprijssrapporten aangegeven onderscheiding, niet mogelijk is. De betrouwbaarheid van een dergelijk gemiddeld cijfer, gebaseerd op een te gering aantal waarnemingen, is twijfelachtig. De uitkomsten zijn daarom gegeven per bedrijfstype.

Daar het een taak is van de beleidsorganen uit te maken met welk rentepercentage men zal willen werken, worden de uitkomsten van de berekeningen gegeven bij 3 rentevoeten, nl. 4, $3\frac{1}{2}$ en 3%.

Ten gevolge van het feit, dat slechts weinig gegevens voorhanden zijn omtrent rationele bouw onder de huidige omstandigheden, wordt in tabel 5 de invloed weergegeven van 10% hogere of lagere bouwkosten.

Daar de bouwkosten thans t.o.v. het algemeen kostenniveau hoog liggen worden de eigenaarslasten op twee manieren becijferd:

a. op basis van de specifieke vervangingswaarde van boerderijen (d.w.z. bij de huidige bouwkosten);

b. op basis van de algemene vervangingswaarde, d.w.z. waarbij wordt

aangenomen, dat de bouwkosten op het algemene kostenniveau liggen.

2. EIGENAARSLASTEN (zonder woonhuis)

Een onderscheiding is gemaakt naar de betaalde en de berekende eigenaarslasten.

De betaalde eigenaarslasten zijn ontleend aan de bedrijfsboekhoudingen in de jaren 1952/53 t/m 1954/55 en betreffen:

I. grond- en polderlasten:

- a. grondbelasting,
- b. straatbelasting,
- c. waterschaplasten,
- d. overige lasten.

II. groot onderhoud gebouwen en verzekeringen (brand en storm).

De berekende eigenaarslasten zijn gebaseerd op verkregen inlichtingen en hebben betrekking op de kosten voor afschrijving en rente van de bedrijfsgebouwen. De kosten voor privé- en arbeiderswoningen zijn buiten beschouwing gelaten.

De investeringen in de grond van bijvoorbeeld de drainage of andere grondverbeteringen zijn niet in de berekeningen opgenomen. Ingeval van verpachting zijn dit evenwel lasten, welke of voor rekening van de pachter of voor rekening van de verpachter zullen komen. Bij de bepaling van de afzonderlijke pachtprijs per ha wordt uiteraard met deze faktor rekening gehouden. Het is evenwel niet mogelijk, in het bestek van bijgaande berekeningen deze kosten zonder meer als eigenaarslasten te beschouwen.

Opgemerkt wordt, dat, in geval van verpachting van bijvoorbeeld gedraineerd land, de uitgaven door de pachter voor het onderhoud of de vernieuwing van drainage in de L.E.I.-administratie onder de produktiekosten zijn opgenomen.

Achtereenvolgens wordt de hoogte der betaalde en berekende eigenaarslasten nagegaan.

a. Betaalde eigenaarslasten

De betaalde eigenaarslasten in tabel 1 zijn uitgedrukt per ha kadastrale maat. In gevallen, waarbij een gedeelte van de bedrijfsoppervlakte is gepacht, zijn de grondlasten uitgedrukt per ha van de oppervlakte in eigendom. De gebouwenkosten zijn echter in dergelijke gevallen uitgedrukt per ha van de totale bedrijfs grootte.

De kosten voor brand- en stormverzekering in de hierna-
volgende tabel betreffen de werkelijke betaalde bedragen. Deze
kosten dienen eigenlijk te zijn gebaseerd op de vervangings-
waarde van de bedrijfsgebouwen. Ten gevolge van de variaties in de
premiebedragen per f. 1.000,-, welke afhankelijk zijn van
verschillende omstandigheden, is het niet mogelijk deze kosten-
bedragen reeds thans te normaliseren op basis van de ver-
vangingswaarde der bedrijfsgebouwen.

In verband ook met de variaties van jaar tot jaar in de hoogte
der gemiddelde onderhoudskosten (groot onderhoud) is het aan-
gehouden kostenbedrag voor onderhoud in de berekening voor
1955/56 slechts een globale benadering. Voor de bepaling van
deze kosten is het noodzakelijk over een lange reeks van jaren
gegevens ter beschikking te hebben. De invloed van de ouderdom der
bedrijfsgebouwen op de hoogte van deze kosten kan dan eveneens
op afdoende wijze in de berekening worden betrokken.

Tabel 1

BETAALDE EIGENAARSLASTEN PER HA KADASTRALE MAAT
(gem. uitkomsten der L. E. I.-bedrijven)

	1952 /53	1953 /54	1954 /55	Voorcalculatie 1955/1956
	gld	gld	gld	gld
<u>Weidebedrijven (+ 18 ha)</u>				
Grond- en polderlasten	34,-	35,-	36,-	38,-
Onderhoud en verzekering	25,-	26,-	22,-	24,-
Totaal	59,-	61,-	58,-	62,-
<u>Gemengde bedrijven op zandgrond (+ 10 ha)</u>				
Grond- en polderlasten	9,-	10,-	10,-	12,-
Onderhoud en verzekering	22,-	21,-	36,-	33,-
Totaal	31,-	31,-	46,-	45,-
<u>Akkerbouwbedrijven:</u>				
<u>Noordelijke zeeklei (+ 50ha)</u>				
Grond- en polderlasten	27,-	29,-	30,-	32,-
Onderhoud en verzekering	44,-	56,-	29,-	38,-
Totaal	71,-	85,-	59,-	70,-
<u>Veenkoloniën (+ 25 ha)</u>				
Grond- en polderlasten	18,-	18,-	20,-	23,-
Onderhoud en verzekering	43,-	63,-	22,-	43,-
Totaal	61,-	81,-	42,-	66,-

Het is niet mogelijk geweest voor de afzonderlijke gebieden een enigszins betrouwbare gemiddelde uitkomst van de betaalde eigenaarslasten te geven. Met behulp van ander cijfermateriaal, waarin dan een groter aantal waarnemingen per afzonderlijk gebied is verwerkt, is het wellicht mogelijk het verschil in kostenniveau van de afzonderlijke gebieden nog nader te preciseren. Ter oriëntatie is in bijlage I een grafisch overzicht gegeven van het kostenverloop der eigenaarslasten in de jaren 1949/50 t/m 1952/53 van de verschillende bedrijfstypen op basis van een publikatie van het Bureau Grond- en Pachtzaken van het Ministerie van Landbouw. In deze grafieken zijn tevens de gemiddelde uitkomsten der L.E.I.-bedrijven opgenomen betreffende de jaren 1952/53 t/m 1954/55.

De gegevens van het Bureau Grond- en Pachtzaken hebben het karakter van landelijke gemiddelde uitkomsten. De gemiddelde L.E.I.-cijfers betreffen uitsluitend de volgende gebieden.

- Weidebedrijven - Friesland (klei- en veengebied), Noordholland (klei- en veengebied en weidegebied ten zuidoosten van Amsterdam), Utrecht en Zuidholland (Rijn-, Delf- en Schieland).
- Gemengde bedrijven op zandgrond - Drente, Overijssel en De Graafschap.
- Akkerbouwbedrijven - Noordelijk zeeleigebied, waarin de Noordelijke bouwstreek en het Oldambt.
- Veenkoloniën, waarin de Groninger- en de Drentse Veenkoloniën.

b. Berekende eigenaarslasten

De berekende eigenaarslasten zullen allereerst worden vastgesteld op basis van de specifieke vervangingswaarde. De volgende uitgangspunten worden hierbij in acht genomen:

1. de waardering van de bedrijfsgebouwen tegen de huidige vervangingswaarde;
2. een afschrijvingstermijn van 100 jaar;
3. een rentevergoeding van 4% over het gemiddeld geïnvesteerd kapitaal.

Over de huidige bouwkosten van boerderijen zijn slechts weinig exacte cijfers bekend. Ten einde hierover zo goed mogelijk te zijn gedocumenteerd, zijn inlichtingen ingewonnen bij de Centrale Directie van de Wederopbouw en de Volkshuisvesting.

In het kader van deze berekeningen hebben onderstaande bouwkosten geen absolute waarde; zij hebben slechts het doel een enigszins betrouwbare indruk te geven van het huidige kostenpeil.

Tabel 2

BOUWKOSTEN BOERDERIJEN

	Totale bouwkosten	Aftrek woning	Bedrijfs- gebouwen
Weidebedrijven ± 18 ha	f. 80.000,-	f.21.000,-	f.59.000,-
Gemengde bedrijven ± 10 ha	" 58.000,-	" 17.000,-	" 41.000,-
Akkerbouwbedrijven:			
Noordelijke zeeklei ± 50 ha	" 115.000,-	" 25.000,-	" 90.000,-
Veenkoloniën ± 25 ha	" 61.000,-	" 22.000,-	" 39.000,-

Indien de totale kosten voor afschrijving en rente in een jaarlijks gelijk bedrag worden uitgedrukt, dan zijn - met gebruikmaking van een 4% annuïteit over een periode van 100 jaar - de volgende kostenbedragen te becijferen.

Tabel 3

AFSCHRIJVING + RENTE PER JAAR VOOR BEDRIJFSGEBOUWEN
(afschrijving in 100 jaar, rente 4%)

	Specifieke vervangingswaarde bedrijfsgebouwen		Afschrijving + rente	
	in totaal	per ha kadastraal	in totaal	per ha kadastraal
	gld	gld	gld	gld
Weidebedrijven ± 18 ha	59.000,-	3.280,-	2.408,-	134,-
Gemengde bedrijven ± 10 ha	41.000,-	4.100,-	1.673,-	167,-
Akkerbouwbedrijven:				
Noordelijke zeeklei ± 50 ha	90.000,-	1.800,-	3.673,-	73,-
Veenkoloniën ± 25 ha	39.000,-	1.560,-	1.592,-	64,-

Bij de beoordeling van de in tabel 3 vermelde uitkomsten worden ter oriëntering in tabel 4 nog gegeven de kosten bij een lager rentepercentage en de invloed op deze kosten bij een stijging of daling der bouwkosten.

Tabel 4

AFSCHRIJVING + RENTE PER HA KADASTRALE MAAT BIJ
VERSCHILLENDE RENTEPERCENTAGES

	Specifieke vervangingswaarde bedrijfsgebouwen		Afschrijving + rente per ha kadastraal		
	in totaal	per ha kadastraal	100 j. + 4%	100 j. + 3½%	100 j. + 3%
	gld	gld	gld	gld	gld
Weidebedrijven ± 18 ha	59.000,-	3.280,-	134,-	119,-	104,-
Gemengde bedrijven ± 10 ha	41.000,-	4.100,-	167,-	148,-	130,-
Akkerbouwbedrijven:					
Noordelijke zee- klei ± 50 ha	90.000,-	1.800,-	73,-	65,-	57,-
Veenkoloniën ± 25 ha	39.000,-	1.560,-	64,-	56,-	49,-

Met behulp van de uitkomsten in tabel 4 is het mogelijk, de invloed te berekenen van hogere of lagere bouwkosten dan is aangehouden. Bij 10% hogere bouwkosten zullen de bedragen in tabel 4 namelijk stijgen met 10%. Een overzicht van de invloed van deze hogere of lagere bouwkosten is in tabel 5 vermeld.

Tabel 5

INVLOED 10% HOGERE/LAGERE BOUWKOSTEN OP DE KOSTEN
PER HA KADASTRALE MAAT
(op basis specifieke vervangingswaarden)

	Afschrijving + rente per ha kadastraal		
	100 j.+ 4%	100 j.+ 3½%	100 j. + 3%
	gld	gld	gld
Weidebedrijven ± 18 ha	13,40	11,90	10,40
Gemengde bedrijven ± 10 ha	16,70	14,80	13,-
Akkerbouwbedrijven:			
Noordelijke zeeklei ± 50 ha	7,30	6,50	5,70
Veenkoloniën ± 25 ha	6,40	5,60	4,90

In tabel 5 is dus de invloed weergegeven van hogere of lagere bouwkosten, waarbij kan worden gedacht aan de hoogte van de bouwkosten uit hoofde van het gekozen gebouwentype en de gebruikte materialen.

De gebouwenkosten zullen echter ook variëren in verband met het algemene kostenpeil.

Het is uiteraard niet te zeggen, hoe de bouwkosten zich verder zullen ontwikkelen.

Er zijn twee factoren werkzaam, welke een tegengestelde invloed uitoefenen. Beide factoren vinden hun oorsprong in het feit, dat de bouwkosten onder de invloed staan van de lonen.

De in het rapport opgenomen bouwkosten zijn vastgesteld bij het loonpeil in het voorjaar van 1956. Er mag worden verwacht, dat de lonen in de toekomst nog wel verder zullen stijgen, zodat ook de bouwkosten uit dezen hoofde een stijging zullen kunnen ondergaan.

De bouwkosten liggen echter reeds boven de lonen. Stellen wij 1938 op 100, dan ligt de index voor de lonen (inclusief sociale lasten) thans op ongeveer 400. De index voor de bouwkosten ligt echter op 600 (zeer globaal genomen). Het directe loon in de bouwkosten omvat ongeveer $\frac{1}{4}$ van de totale bouwkosten en de materialen ongeveer $\frac{3}{4}$. Dit betekent, dat het indexcijfer voor de materialen op ongeveer 700 moet liggen, hetgeen goed overeenkomt met de cijfers, welke hierover op het L.E.I. bekend zijn. Dat dit indexcijfer zo hoog ligt, moet worden toegeschreven aan de schaarste aan bouwmaterialen, hetgeen op zijn beurt weer een gevolg is van de schaarste aan arbeidskrachten. Dit geldt althans voor stenen en cement. Voor hout geldt dit niet. Bij een ruimer aanbod van materialen (of een geringere vraag) mag worden aangenomen, dat de prijs hiervan zal dalen, alhoewel een eventuele verhoging van de lonen ook voor de materialen prijsverhogend zal werken.

Neemt men nu de index voor de groothandelsprijzen, met eveneens 1938 = 100, dan blijkt ook deze index op ongeveer 400 te liggen. Precies is dit niet uit te maken, daar de reeks van indexcijfers sinds 1938 niet ononderbroken doorloopt.

Globaal genomen liggen de bouwkosten van boerderijen dus in een verhouding van 3 : 2 boven de lonen en de groothandelsprijzen vergeleken met het niveau van 1938.

Verwacht mag nu worden, dat op den duur de bouwkosten zich weer zullen voegen naar de lonen en de groothandelsprijzen, indien de huidige abnormale drukte in de bouwbedrijven tot normalere verhoudingen is teruggekeerd.

In dit verband is het nuttig twee kostenpeilen te onderscheiden. Ten eerste op basis van de specifieke vervangingswaarde van boerderijen, dat is de vervangingswaarde op basis van het huidige kostenniveau van de bouw van boerderijen. Deze specifieke vervangingswaarde is hiervoor in de becijferingen gehanteerd.

Het tweede kostenniveau kan worden berekend op basis van de algemene vervangingswaarde van boerderijen, dat is de vervangingswaarde op basis van bouwkosten, welke op gelijk niveau liggen met het algemene kostenniveau, waarvoor dan de lonen en de groothandelsprijzen als indicaties zijn gebruikt.

Uit het voorgaande volgt, dat de algemene vervangingswaarde ligt op 2/3 van de specifieke vervangingswaarde.

Een overzicht van de berekende eigenaarslasten op basis van de algemene vervangingswaarde wordt in tabel 6 weergegeven.

Tabel 6

AFSCHRIJVING + RENTE PER HA KADASTRALE MAAT

BIJ VERSCHILLENDE RENTEPERCENTAGES

(op basis van 2/3 van de waarde volgens tabel 4)

	Algemene vervangingswaarde bedrijfsgebouwen		Afschrijving + rente per ha kadastraal		
	in totaal	per ha kadastraal	100 j. + 4%	100 j. + 3½ %	100 j. + 3%
	gld	gld	gld	gld	gld
Weidebedrijven ± 18 ha	39.000,-	2.170,-	88,-	78,-	69,-
Gemengde bedrijven ± 10 ha	27.000,-	2.700,-	110,-	98,-	85,-
Akkerbouwbedrijven:			115,-		
Noordelijke zeeklei ± 50 ha	60.000,-	1.200,-	49,-	43,-	38,-
Veenkoloniën ± 25 ha	26.000,-	1.040,-	42,-	38,-	33,-

3. SAMENVATTING

Met behulp van de in voorgaande alinea's berekende kostenbedragen is in tabel 7 een overzicht opgesteld van de totale

27

eigenaarslasten. Ter vergelijking zijn in tabel 7 tevens vermeld de pachtbedragen per ha kadastrale maat, welke zijn ontleend aan de verschillende kostenberekeningen (melk, granen e.a.) ten behoeve van de voorcalculatie 1955/56. In bijlage II wordt de omrekening gegeven van de pachtbedragen per ha gemeten maat (volgens L.E.I.-rapporten) in pachtbedragen per ha kadastrale maat.

De grondrente is niet in de berekende eigenaarslasten per ha opgenomen.

De kosten voor afschrijving en rente der bedrijfsgebouwen zijn berekend bij tweeërlei vervangingswaarde; een afschrijvings-termijn van 100 jaar en een rentepercentage van 4%. Kosten van woonhuis zijn niet opgenomen.

Tabel 7

EIGENAARSLASTEN (zonder grondrente)
EN PACT PER HA KADASTRALE MAAT

	Weidebedrijven ± 18 ha		Gemengde bedrijven ± 10 ha		Akkerbouwbedrijven			
					Noordelijke zeeklei ± 50 ha		Veen- koloniën ± 25 ha	
	gld		gld		gld		gld	
Eigenaarslasten: (zonder grondrente)								
1. <u>Grond</u> Grond- en polderlasten	38,-		12,-		32,-		23,-	
2. <u>Gebouwen</u> Onderhoud en verzekering	24,-		33,-		38,-		43,-	
Rente en afschrijving (4% rente)	a	b	a	b	a	b	a	b
a. op basis specifieke vervangingswaarde	134,-		167,-		73,-		64,-	
b. op basis algemene vervangingswaarde		88,-		110,-		49,-		42,-
Totaal eigenaarslasten	196,-	150,-	212,-	155,-	143,-	119,-	130,-	108,-
Pacht volgens kostprijs- berekening	135,-		102,-		160,-		140,-	
Rapport no. ()	(231)		(232)		(238)		(238)	

B I J L A G E N

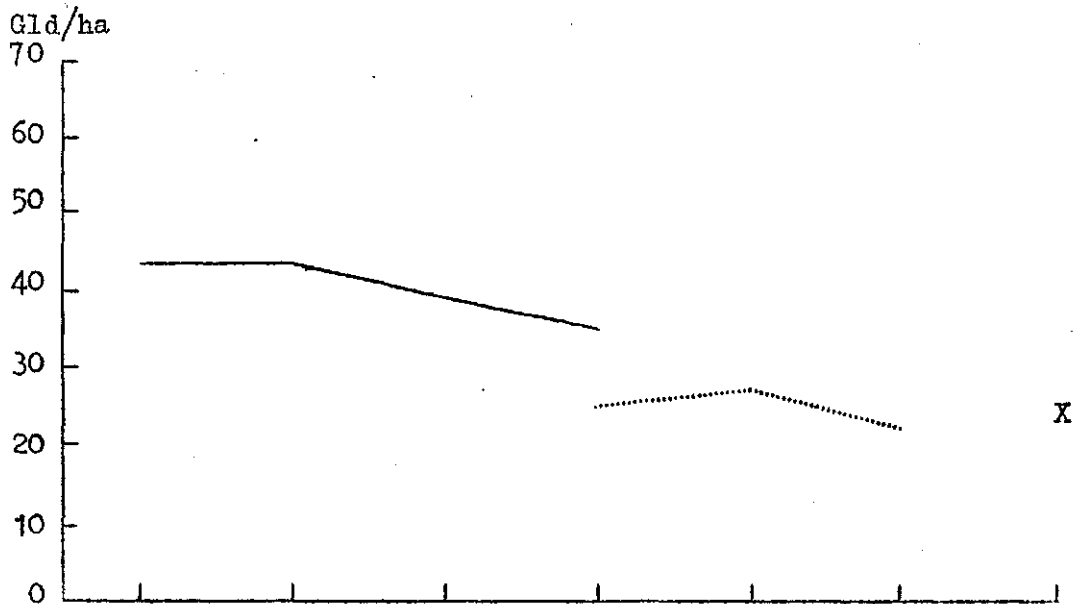
WEIDESTREKEN

— = Publikatie van het Bureau Grond- en Pachtzaken

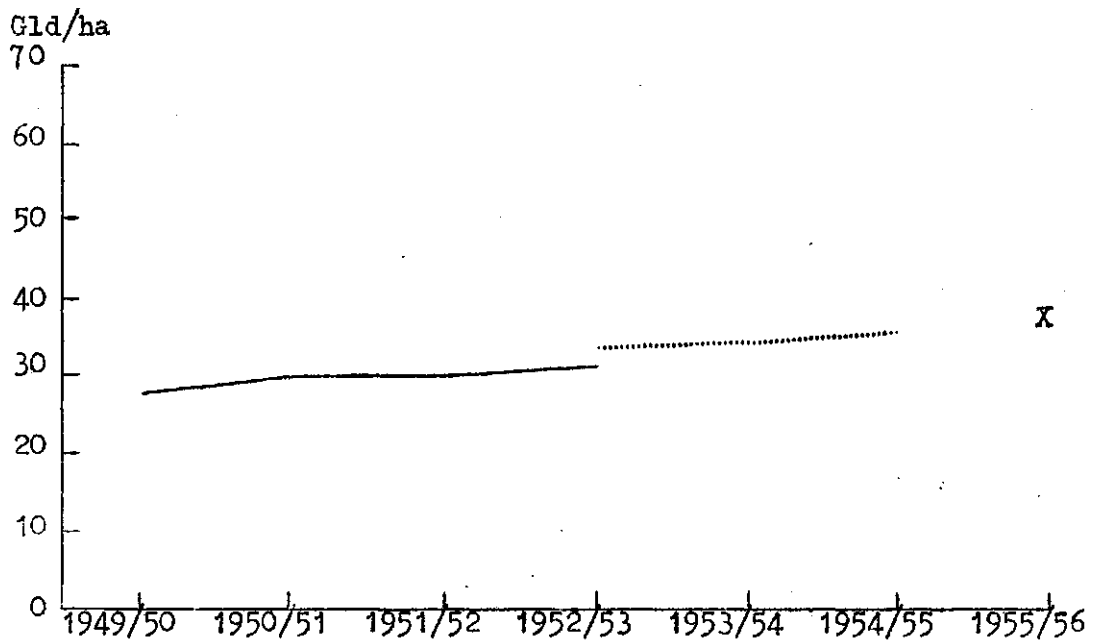
..... = L.E.I.-bedrijven

X = Voorcalculatie 1955/56

ONDERHOUDSKOSTEN EN ASSURANTIE GEBOUWEN

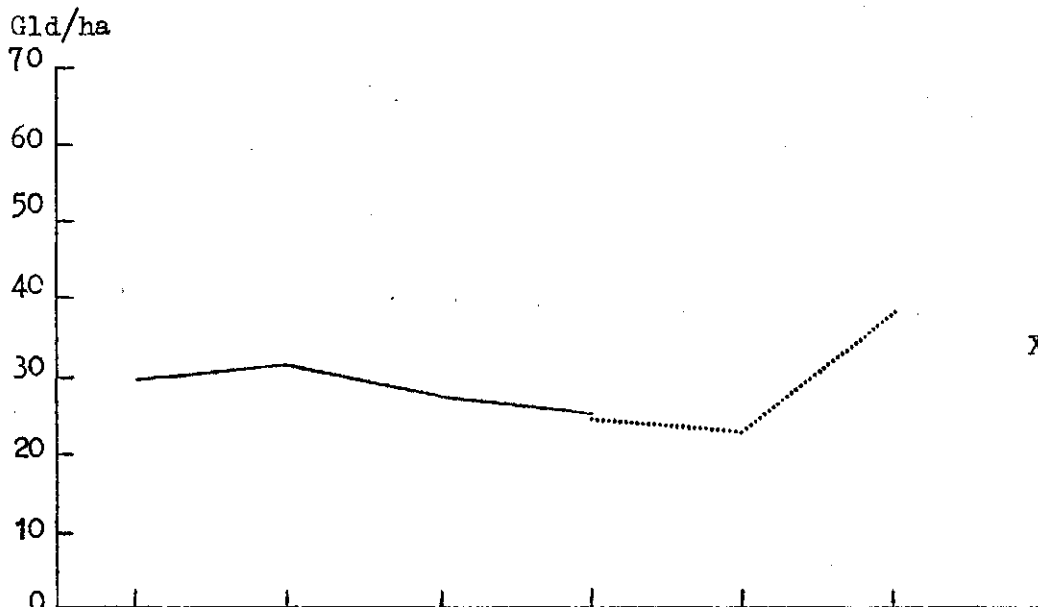
GROND- EN POLDERLASTEN

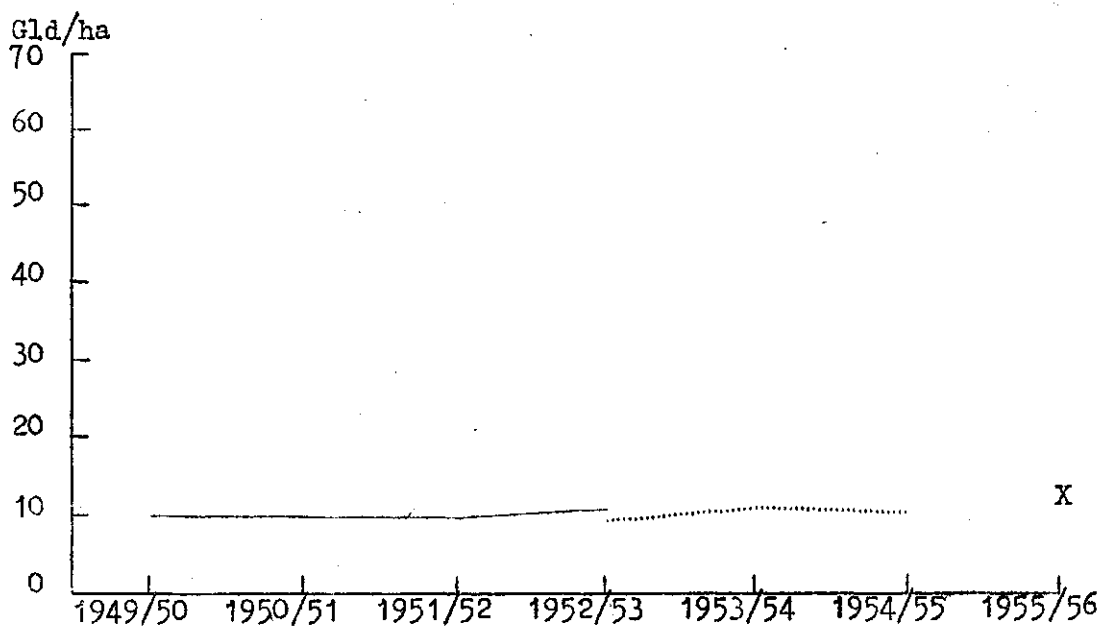
ZANDGRONDEN (DRENTE, OVERIJSEL EN DE GRAAFSCHAP)

- = Publikatie van het Bureau Grond- en Pachtzaken
- = L.E.I.-bedrijven
- X = Voorcalculatie 1955/56

ONDERHOUDSKOSTEN EN ASSURANTIE GEBOUWEN

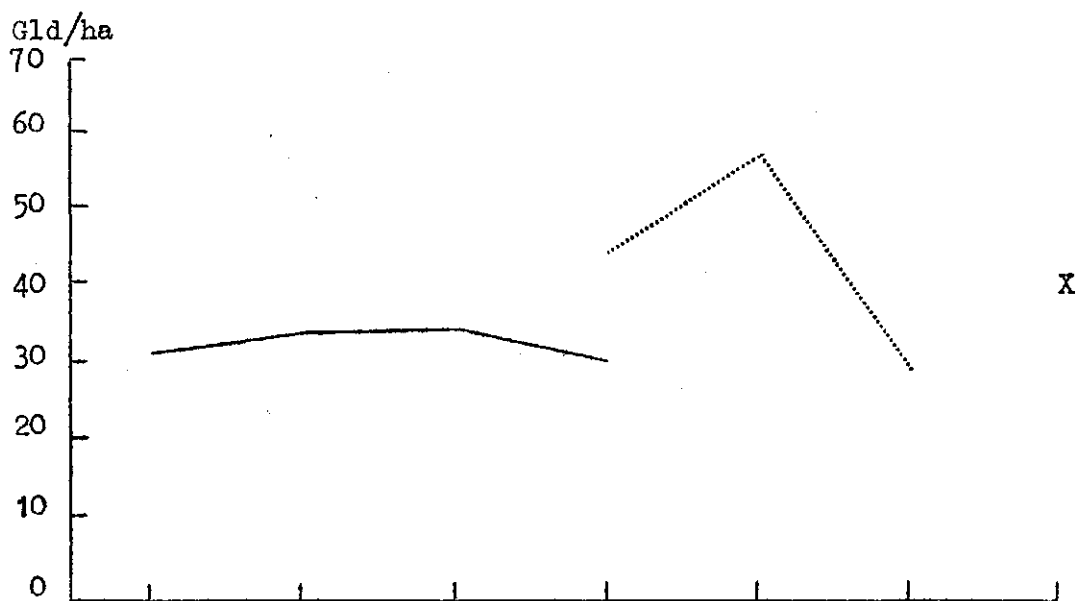
GROND- en POLDERLASTEN

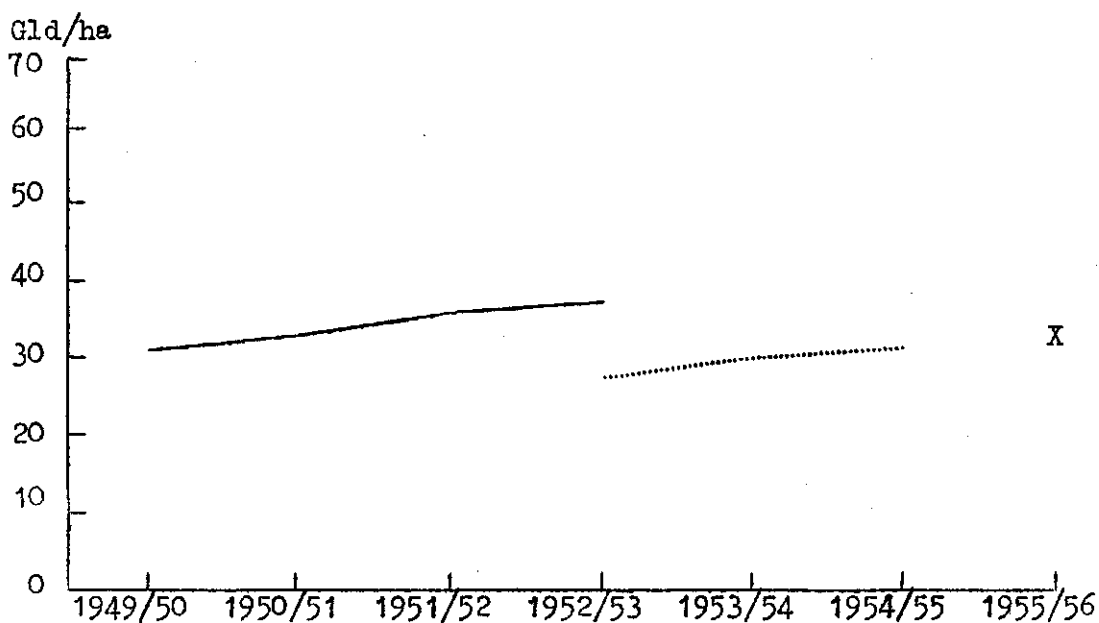
NOORDELIJKE ZEEKLEI

- = Publikatie van het Bureau Gronden en Pachtzaken
- = L.E.I.-bedrijven
- X = Voorcalculatie 1955/56

ONDERHOUDSKOSTEN EN ASSURANTIE GEBOUWEN

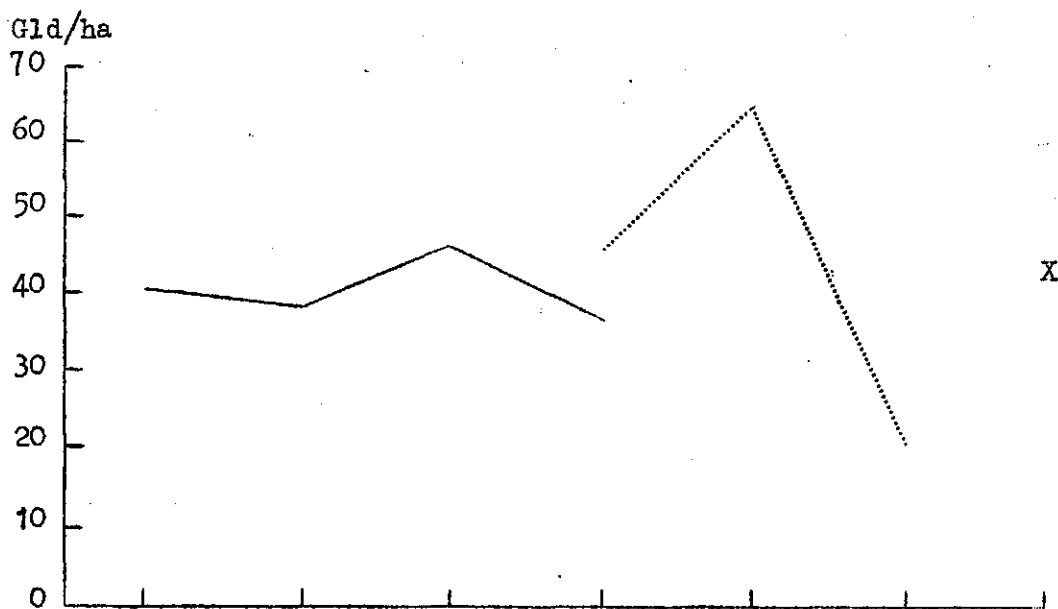
GROND- EN POLDERLASTEN

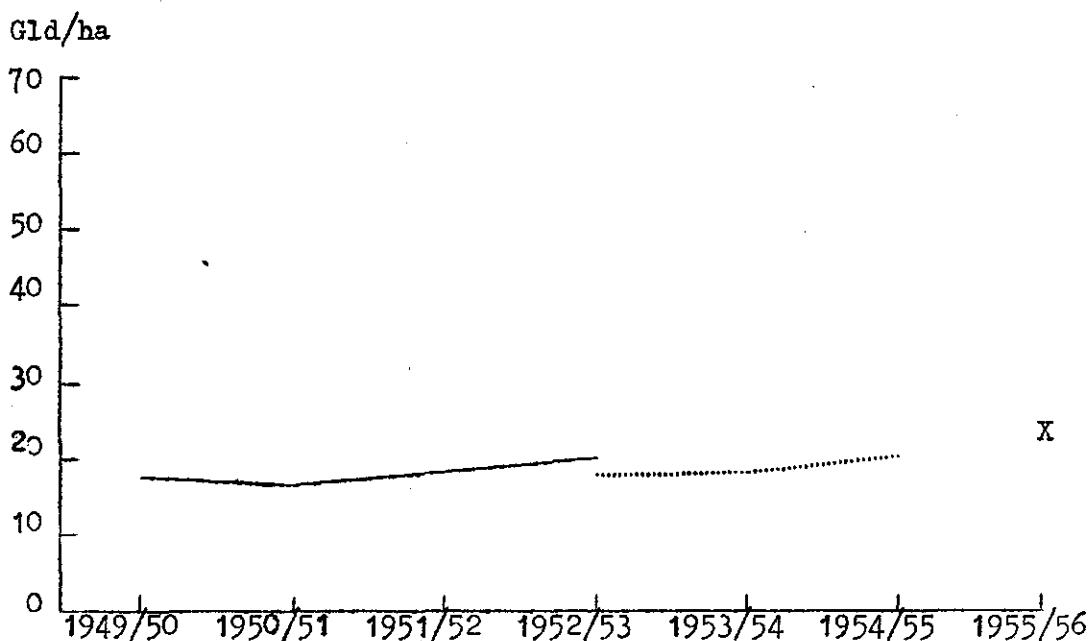
VEENKOLONIEN

- = Publikatie van het Bureau Grond- en Pachtzaken
- = L.E.I. bedrijven
- X = Voorcalculatie 1955/56

ONDERHOUDSKOSTEN EN ASSURANTIE GEBOUWEN

GROND- en POLDERLASTEN

BEREKENING GEMIDDELTE PACT PER HA KADASTRALE MAAT
(zonder huurwaarde woning)
VOORCALCULATIE 1955/56

	Pacht per ha gemeten maat (vlgs rapporten Voorcalculatie 1955/56)	Gemeten maat in % van kadastrale maat	Pacht per ha kadastrale maat (Voorcalculatie 1955/56)
<u>Weidebedrijven:</u> (Gebiedsindeling vlgs.rapport no.231)			
Friesland I	160,-	93,6	150,-
Friesland II	129,-	92,8	120,-
Noordholland I	165,-	95,2	157,-
Noordholland II	128,-	93,4	120,-
Noordholland III	150,-	92,0	138,-
Utrecht	145,-	90,0	131,-
Zuidholland I	140,-	90,9	127,-
Rekenkundig gemiddelde			135,-
<u>Gemengde Bedrijven:</u> (Gebiedsindeling vlgs.rapport no.232)			
Friese Wouden	104,-	91,3	95,-
Drente	98,-	94,0	92,-
Overijsel	117,-	91,3	107,-
Graafschap	120,-	92,7	111,-
Noordbrabant I	109,-	95,4	104,-
Noordbrabant II	106,-	95,9	102,-
Rekenkundig gemiddelde			102,-
<u>Akkerbouwbedrijven:</u> (Gebiedsindeling vlgs.rapport no.238)			
Noordelijke bouwstreek	188,-	92,2	173,-
Oldambt	156,-	93,7	146,-
Rekenkundig gemiddelde			160,-
Veenkoloniën	160,-	87,2	140,-